

ANALIZA ŻYWIENIA OGIERÓW UZNANYCH W POLSCE
CZ. II. ANALIZA ŻYWIENIA
UZNANYCH OGIERÓW WIELKOPOLSKICH

Ewald Sasimowski, Marian Budzyński, Marek Sapuła

Zakład Hodowli Koni, AR Lublin

Konie rasy wielkopolskiej były obiektem szeregu opracowań, dotyczących hodowli elitarnej i terenowej [3-6]. Opracowania te jednak nie uwzględniały problematyki żywienia ogierów uznanych, która zasługuje na bliższe poznanie, szczególnie ze względów praktycznych [2].

MATERIAŁ I METODY

Niezbędne dane do opracowania zebrano na podstawie informacji zawartych w specjalnej ankiecie [2], którą rozesłano do 541 właścicieli wielkopolskich ogierów uznanych. Z tej liczby otrzymano 361 ankiet wypełnionych (66,7%) i na ich podstawie opracowano wyniki, dotyczące nie tylko żywienia ogierów, ale również ich eksploatacji rozplodowej i roboczej.

Średni ciężar ciała badanych ogierów wynosił 584 kg, przy czym najmniejszy średni ciężar stwierdzono w dawnym woj. wrocławskim (516 kg), zaś największy w woj. warszawskim (692 kg). Reproduktry rozpoczynały stanówkę głównie w styczniu (34%) i lutym (55%), a kończyły w czerwcu (63%) i lipcu (29%). Średnio w sezonie pokrywały 54 klacze.

Analiza żywienia badanych ogierów dotyczyła ilości i rodzaju stosowanych pasz oraz wzajemnych proporcji, a także zasobności dawek w podstawowe składniki pokarmowe (jednostki owsiane, białko i suchą masę), których poziom wyrażono w przeliczeniu na 100 kg ciężaru ciała poszczególnych osobników (tab. 1), oraz podano dane statystyczne w postaci średnich arytmetycznych (\bar{x}) i oceny odchylenia standardowego (S).

Tabela 1

Zestawienie średnich ilości składników pokarmowych zawartych w dawce dobowej — w przeliczeniu na 100 kg ciężaru ciała wielkopolskich ogierów uznanych

Okres	n	Ocena poziomu żywienia	Jednostki owsiane		Białko, g		Sucha masa kg	
			\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S
I	302	dostarczono	2,1	0,5	197	60	2,4	0,6
		zapotrzebowanie	1,8	—	161	—	2,0	—
		różnica	+0,3	—	+36	—	+0,4	—
II	278	dostarczono	2,0	0,5	207	67	2,2	0,6
		zapotrzebowanie	1,8	—	161	—	2,0	—
		różnica	+0,2	—	+46	—	+0,2	—
III	218	dostarczono	1,8	0,4	193	59	2,2	0,5
		zapotrzebowanie	1,6	—	128	—	2,0	—
		różnica	+0,2	—	+65	—	+0,2	—
IV	196	dostarczono	1,8	0,5	182	53	2,1	0,6
		zapotrzebowanie	1,6	—	128	—	2,0	—
		różnica	+0,2	—	+54	—	+0,1	—

WYNIKI I WNIOSKI

W żywieniu wielkopolskich ogierów uznanych zaobserwowano nieznaczne zróżnicowanie poziomu głównych składników pokarmowych w cyklu rocznym. W okresie I i II (od stycznia do lipca) zapotrzebowanie [1] na wspomniane składniki pokarmowe zostało wyraźnie przekroczone. W okresie III (sierpień, wrzesień, październik) i IV (listopad, grudzień) stwierdzono pewny spadek poziomu żywienia, chociaż nadal był stosunkowo wysoki i znacznie przewyższał zapotrzebowanie.

Żywienie opierało się głównie na paszach tradycyjnych — skarmiano ziarno zbóż, głównie owies, najczęściej w wymiarze 2-5 kg, jęczmień 1-4 kg, żyto 1-4 kg, siano łąkowe 2-6 kg i z motylkowych 2-7 kg — w okresie całego roku; zielonki z traw 5-15 kg — w okresie wiosenno-letnim; buraki pastewne i marchew 2-7 kg oraz ziemniaki 2-4 kg — w okresie jesieni i zimy.

W odniesieniu do ogólnej dawki paszy treściwej owies stanowił 40-100%, natomiast jęczmień, żyto i pszenica 20-60%, nieco mniejszy udział w dawce był otrąb i bobiku — 10-40%.

Bardzo niewielkie zastosowanie w żywieniu ogierów znajdowały pasze witaminowe oraz pochodzenia zwierzęcego i mineralnego. Niemal wszyscy hodowcy w rejonie konia wielkopolskiego żywili utrzymywane reproduktory zbyt obficie, przekraczając znacznie poszczególne składniki pokarmowe w stosunku do zapotrzebowania. Występujące nadmiary żywienia prawdopodobnie wynikają z tradycyjnej dbałości o wygląd re-

produktorów, co w przekonaniu hodowców zapewnia większą frekwencję klaczy.

Przytoczone wyżej stwierdzenia pokrywają się w zasadzie z wynikami ustalonymi dla innych ras i typów ogierów uznanych [2] i sugerują potrzeby szerokiego upowszechnienia wiedzy o racjonalnym żywieniu ogierów.

LITERATURA

1. Normy żywienia zwierząt gospodarskich. PWRiL, Warszawa 1974.
2. Sasimowski E., Budzyński M., Jeleń B.: Analiza żywienia ogierów uznanych w Polsce. Część I. Analiza żywienia ogierów uznanych w rejonie konia małopolskiego. AR Lublin 1978.
3. Sosnowski A.: Stan i perspektywy hodowli konia mazurskiego w stadninach państwowych. Prz. hod., 11, 1963.
4. Tomicki S.: Wielkopolski Ośrodek Hodowli Koni. Koń Polski, 4, 1971, 9-14.
5. Żółkiewski A.: Krytyczna analiza potrzeb i zużycie pasz w stadninach półkrewi typu poznańskiego. Roczn. Nauk rol. B, 87, 2, 1965, 223-229.
6. Żółkiewski A.: Terenowa hodowla koni rasy wielkopolskiej. Koń Polski, 4, 1968, 9-12.

Э. Сасимовски, М. Будзыньски, М. Сапула

АНАЛИЗ КОРМЛЕНИЯ АПРОБИРОВАННЫХ ЖЕРЕБЦОВ В ПОЛЬШЕ ЧАСТЬ II. АНАЛИЗ КОРМЛЕНИЯ АПРОБИРОВАННЫХ ЖЕРЕБЦОВ В РАЙОНЕ ВЕЛЬКОПОЛЬСКОЙ ЛОШАДИ

Резюме

Материал для анализа был собран на базе вопросника, разосланного в количестве 541 экземпляра всем владельцам апробированных жеребцов (из разосланных 541 экземпляра вопросника получен 361 заполненный экземпляр). На этом основании данные, касающиеся кормления, были подвергнуты статистической обработке по методу, представленному в I-ой части труда.

В кормлении апробированных велькопольских жеребцов наблюдались лишь незначительные колебания уровня основных питательных элементов в годовом цикле. В I-ый период кормления (январь—апрель) потребности в питательных веществах были замечено превышены (в овсяных единицах на 0,3 на 100 кг веса тела, в белке на 36 г на 100 кг веса тела в сравнении с потребностями). Подобным образом представлялось кормление во II-ом (май—июль), III-ем (август—октябрь) и IV-ом (ноябрь—декабрь) периодах кормления.

Кормление основывалось преимущественно на традиционных кормах: овес (2-5 кг), ячмень и рожь (1-4 кг), сено луговых трав (2-6 кг), сено бобовых (2-5 кг), травяной зеленый корм (5-15 кг), кормовая свекла и морковь (2-7 кг). Витаминные корма и корма животного происхождения применялись в незначительных количествах. Почти все коневоды кормили репродуктов слишком интенсивно, желая обеспечить их хороший внешний вид, а тем самым число обслуживаемых ими кобыл.

E. Sasimowski, M. Budzyński, M. Saputa

ANALYSIS OF THE NUTRITION OF APPROVED STALLIONS IN POLAND.
PART II. ANALYSIS OF THE NUTRITION OF APPROVED STALLIONS
IN THE WIELKOPOLSKA HORSE REGION

Summary

The material for the analysis was collected by means of a questionnaire distributed among all owners of approved stallions (for the total number of 541 copies of the questionnaire 361 filled up copies have been returned). On this basis the data concerning nutrition were subjected to statistical treatment by the method presented in the part I of the work.

In the nutrition of approved Wielkopolska stallions significant differences occurred in the level of main nutrient elements within the annual cycle. In the period I (January—April) the requirement of nutrients was distinctly surpassed (oat units by 0.3 per 100 kg of body weight, protein by 36 g per 100 kg body weight in relation to the requirement). Similar was the nutrition level in the period II (May—July), III (August—October) and IV (November—December).

The nutrition was based mainly on traditional feeds: oats (2-5 kg), barley and rye (1-4 kg), hay of meadow grasses (2-6 kg), hay of legumes (2-7 kg), green fodder of grasses (5-15 kg), fodder beets and carrot (2-7 kg). Vitaminous feeds as well as feeds of animal origin were applied in insignificant amounts. Reproductors were fed too abundantly by almost all breeders in connection with care of a well appearance of stallions, ensuring better attendance of mares.